

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: 8118/2013
Registrační číslo (uvádějte vždy v korespondenci): 202/PS/2013

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl podle § 16 a § 24 zákona o finančním arbitrovi s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v řízení zahájeném podle § 8 zákona o finančním arbitrovi dne 21. 2. 2013, vedeném pod reg. č. 202/PS/2013, na návrh ■ (dále též „Navrhovatel“), proti společnosti Fio banka, a.s., IČO 618 58 374, se sídlem V Celnici 1028/10, 117 21 Praha 1, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 2704 (dále též „Instituce“), o námitkách Navrhovatele ze dne 21. 8. 2013, evid. č. 6803/2013, proti nálezů finančního arbitra ze dne 8. 8. 2013, evid. č. 6346/2013, takto:

Námitky Navrhovatele ze dne 21. 8. 2013, evid. č. 6803/2013, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 8. 8. 2013, evid. č. 6346/2013, se podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Návrhem na zahájení řízení ze dne 21. 2. 2013 se Navrhovatel domáhal proti Instituci vrácení peněžních prostředků ve výši 15,90 amerických dolarů a 6 amerických dolarů zaúčtovaných jako poplatky v souvislosti s provedením vnitrostátní platební transakce v amerických dolarech.

V řízení o návrhu finanční arbitř shromáždil relevantní důkazní prostředky, zejména smlouvu o běžném účtu ze dne 7. 2. 2013, na základě které vede Instituce pro Navrhovatele běžný účet č. ■ (dále jen „Běžný účet“), Obchodní podmínky pro zřizování a vedení účtů a Ceník finančních operací a služeb banky ve znění účinném od dne 1. 2. 2013, dokument „Informace o obecných podmínkách pro provádění převodů peněžních prostředků, typech podporovaných plateb a lhůtách zúčtování“ ve znění účinném ode dne 5. 9. 2012 a zprávy SWIFT.

Finanční arbitř návrh podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi svým nálezem zamítl. V řízení o návrhu finanční arbitř zjistil, že srážku poplatku ve výši 15,90 amerických dolarů z částky platební transakce neprovedla Instituce, ale společnost ■ jako zprostředkující poskytovatel

Instituce. Instituce tak nemohla porušit ustanovení § 107 odst. 1 větu první zákona o platebním styku.

Co se týče poplatku ve výši 6 amerických dolarů, finanční arbitr konstatoval, že jeho odepsáním z běžného účtu Navrhovatele došlo k vzájemnému započtení pohledávek, a to pohledávky, kterou měla Instituce vůči Navrhovateli ze Smlouvy o účtu, a pohledávky Navrhovatele vůči Instituci představované zůstatkem na běžném účtu č. ■■■.

3. Důkazy shromážděné a provedené v průběhu řízení o námitkách

V průběhu řízení o námitkách Navrhovatel nebo Instituce nepředložili nové důkazní prostředky, ani neoznačili nové důkazy. Finanční arbitr nepovažoval za nutné doplňovat spisovou dokumentaci o nové důkazy.

4. Námitky Navrhovatele

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr nesprávně vyhodnotil otázku odpovědnosti za společnost ■■■, která účtovala poplatek ve výši 15,90 amerických dolarů.

Navrhovatel spatřuje rozpor v závěru finančního arbitra, že „[n]ejdříve je ■■■ arbitrem uváděna jako poskytovatel příjemce Fio banka a.s., ale následně, v určení odpovědnosti arbitr přistupuje k ■■■ jako by nebyla poskytovatel příjemce Fio banka a.s., protože odesílatel ■■■ má dle arbitra za ■■■ odpovídat v souvislosti podle § 107 odst. 2 zákona o platebním styku.“

Navrhovatel dále namítá, že „[p]okud je ■■■ poskytovatel příjemce Instituce, potom nemůže ■■■ za ■■■ odpovídat, protože odesílatel ■■■ sice odpovídá za všechny poskytovatele účastníci se transakce, ale s výjimkou poskytovatele příjemce a poskytovatel příjemce je ■■■ jak sám arbitr uvádí!“

Výše uvedené je podle Navrhovatele v rozporu s následujícími závěry finančního arbitra:

- a) „Pro úplnost se finanční arbitr dále zabýval rolí společnosti ■■■ jako zprostředkujícího poskytovatele Instituce (...).“ Tuto citaci z Nálezu doplnil Navrhovatel vysvětlením, že Institucí se rozumí příjemce, kterým je společnost Fio banka, a.s.
- b) „Pokud by společnost ■■■ jako zprostředkující poskytovatel Instituce, provedla srážku poplatku z částky platební transakce neoprávněně, jednalo by se o porušení povinnosti společnosti ■■■ (...).“
- c) „V takovém případě se Navrhovatel musí domáhat nápravy proti společnosti ■■■ jako poskytovatele plátce, neboť ta je v souladu s § 107 odst. 2 zákona o platebním styku povinna zajistit, aby Navrhovatel jako příjemce obdržel částku platební transakce v plné výši. Finanční arbitr znovu připomíná, že poskytovatel plátce (v tomto případě společnost ■■■) odpovídá za všechny poskytovatele účastníci se provádění platební transakce s výjimkou poskytovatele příjemce.“ Tuto citaci z Nálezu doplnil Navrhovatel vysvětlením, že poskytovatelem příjemce se rozumí společnost ■■■

Navrhovatel uzavírá, že „ignorováním poskytovatele příjemce, kterého i sám (finanční arbitr) definoval, přenesl odpovědnost z Instituce za svého poskytovatele na jiný subjekt, který odpovědnost za poskytovatele Instituce ani nést nemůže“.

5. Vyjádření Instituce

Instituce se plně ztotožňuje s nálezem a závěry finančního arbitra. Instituce potvrzuje, že společnost ■ byla jejím jediným zprostředkujícím poskytovatelem a že podle § 107 odst. 2 zákona o platebním styku Instituce neodpovídá za srážky poplatků provedené zprostředkujícími poskytovateli účastnicími se provádění platební transakce.

6. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy.

Navrhovatel podal Námitky v zákonem stanovené lhůtě. Finanční arbitr posoudil Námitky v souladu s § 81 a § 82 správního řádu jako přípustné.

Při provádění platebních transakcí, kde plátce a příjemce mají své účty u různých poskytovatelů platebních služeb, není z povahy věci možné, aby převod peněžních prostředků (zúčtování na účtech) provedl pouze jeden poskytovatel. Poskytovatel plátce musí převést peněžní prostředky poskytovateli příjemce, a to buď přímo, tedy na základě dvoustranného smluvního vztahu (tzv. korespondenční vztah), pokud takový vztah s poskytovatelem příjemce má, anebo prostřednictvím zúčtovacího systému, kdy jak poskytovatel plátce, tak poskytovatel příjemce mají účet u třetí strany, tzv. zúčtovatele. Může však nastat i situace, kdy mezi poskytovatelem plátce a poskytovatelem příjemce neexistuje přímý korespondenční vztah, ani nejsou účastníky stejného zúčtovacího systému (nemají tedy společného zúčtovatele). V takovém případě musí poskytovatel plátce či poskytovatel příjemce využít jednoho či více zprostředkujících poskytovatelů a prostřednictvím několika postupných zúčtování dosáhnout připsání peněžních prostředků z účtu poskytovatele plátce na účet poskytovatele příjemce.

Finanční arbitr považuje za nutné znovu připomenout postavení jednotlivých subjektů účastnicích se provádění sporné platební transakce:

- 1) společnost ■ vystupovala v postavení plátce, neboť z jejího účtu č. ■ byly odepsány peněžní prostředky k provedení platební transakce [§ 2 odst. 3 písm. a) zákona o platebním styku];
- 2) společnost ■ vystupovala v postavení poskytovatele plátce, neboť vedla pro společnost ■ účet č. ■;
- 3) Navrhovatel vystupoval v postavení příjemce, neboť na jeho Běžný účet byly podle platebního příkazu připsány peněžní prostředky [§ 2 odst. 3 písm. b) zákona o platebním styku];
- 4) Instituce vystupovala jako poskytovatel příjemce, neboť vedla pro Navrhovatele Běžný účet;
- 5) společnost ■ byla zprostředkujícím poskytovatelem společnosti ■ (tj. poskytovatele plátce) a společnost ■ byla zprostředkujícím poskytovatelem Instituce (tj. poskytovatele příjemce).

Relevantní právní úprava týkající se předmětu sporu je obsažena v zákoně o platebním styku.

Podle § 109 zákona o platebním styku „*poskytovatel plátce zajistí, aby peněžní prostředky byly připsány na účet poskytovatele příjemce (...)*“.

Podle § 107 odst. 1 věty první zákona o platebním styku „*[p]oskytovatel plátce, poskytovatel příjemce a jiné osoby, prostřednictvím kterých tito poskytovatelé přímo nebo nepřímo plní své povinnosti při provedení platební transakce, jsou povinni převést částku platební transakce v plné výši bez jakýchkoliv srážek*“.

Podle § 107 odst. 2 zákona o platebním styku „*[p]ři porušení povinnosti stanovené v odstavci 1 je poskytovatel plátce, v případě platební transakce, k níž dává platební příkaz plátce (...), povinen zajistit, aby příjemce obdržel částku platební transakce v plné výši*“.

V případě platebních transakcí v amerických dolarech je § 107 zákona o platebním styku s odkazem na § 75 odst. 2 téhož zákona dispozitivní.

Zkoumáním jednotlivých námitek Navrhovatele dospěl finanční arbitr k závěru, že Námitky vychází nesprávného vnímání Navrhovatele, že společnost ■ je poskytovatelem příjemce Instituce a že Instituce je příjemcem.

Finanční arbitr v nálezu neoznačil společnost ■ za poskytovatele příjemce Instituce. Poskytovatelem příjemce je Instituce a společnost ■ je jejím zprostředkujícím poskytovatelem (viz například str. 6 bod 7. nálezu).

Finanční arbitr rovněž neoznačil Instituci za příjemce. Příjemcem je Navrhovatel a Instituce je jeho poskytovatelem (viz například str. 6 bod 6. nálezu).

Pokud finanční arbitr konstatoval, že společnost ■ odpovídá za všechny poskytovatele účastníci se transakce s výjimkou poskytovatele příjemce, rozumí se tím s přihlédnutím k tomu, co je uvedeno v předchozích dvou odstavcích to, že odpovídá za všechny zprostředkující poskytovatele účastníci se platební transakce, tedy jak za společnost ■, tak za společnost ■.

Podle § 109 zákona o platebním styku je poskytovatel plátce (*tj. společnost ■ – pozn. finančního arbitra*) povinen převést částku platební transakce na účet poskytovatele příjemce (*tj. Instituce – pozn. finančního arbitra*). Poskytovatel plátce proto odpovídá za všechny zprostředkující poskytovatele účastníci se platební transakce do doby, než je částka platební transakce připsána na účet poskytovatele příjemce.

Pokud nedojde k převedení částky platební transakce v plné výši bez jakýchkoliv srážek, jak stanoví ustanovení § 107 odst. 1 věty první zákona o platebním styku, povinnost k nápravě tohoto stavu je uložena poskytovateli plátce, jedná-li se o platební transakci, ke které dal platební příkaz plátce (§ 107 odst. 2 téhož zákona).

Instituce tak nemohla porušit povinnost stanovenou v ustanovení § 107 odst. 1 věty první zákona o platebním styku, neboť srážku poplatku ve výši 15,90 amerických dolarů neprovedla.

Srážku sporného poplatku provedla společnost ■, a to před připsáním částky platební transakce na účet Instituce, k případnému porušení povinnosti podle § 107 odst. 1 věty první zákona o platebním styku tak mohlo dojít z její strany.

Společnost ■ je zprostředkujícím poskytovatelem; pokud by provedla srážku neoprávněně, jedná se o porušení povinnosti společnosti ■ podle § 109 zákona o platebním styku, neboť ta odpovídá za provedení platební transakce až do okamžiku připsání na účet Instituce. Současně by společnost ■ byla povinna podle § 107 odst. 2 zajistit, aby Navrhovatel obdržel částku platební transakce v plné výši.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí o námitkách.

P o u č e n í o o d v o l á n í:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné.

Podle § 244 odst. 1 občanského soudního řádu rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 4. 10. 2013

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr